

PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS UŽTIKRINIMO GAIRĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios gairės – kompleksinis strateginių sprendimų rinkinys, numatantis priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų vystymosi kryptis artimiausiems dešimt metų.
2. Gairės skirtos įgyvendinti 2021–2031 m. nacionaliniame pažangos plane numatytus uždavinius bei Valstybės kontrolės 2021 m. kovo 22 d. atlikto audito ataskaitą Nr. VAE-2 „Priešgaisrinių pajėgų veikla mažinant gaisrų skaičių ir jų padarytus nuostolius“.

II SKYRIUS SIEKTINI TIKSLAI

1. Siekti, kad 2031 metais gaisruose žuvusiųjų skaičius būtų ne didesnis kaip 30 per metus. Prisdėti, kad būtų įgyvendinti 2021–2031 m nacionalinio pažangos plano rodikliai:
 - Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, pasirengusių reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, dalis: 2025 m. – 90 proc.; 2030 m. – 100 proc. (2021–2031 metų nacionalinio pažangos plano strateginių tikslų, uždavinių ir poveikio rodiklių sąrašo 10.4.2 p.).
 - Gyventojų, žinančių, kaip elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių atvejais, dalis: 2025 m. – 35 proc.; 2030 m. – 50 proc. (2021–2031 metų nacionalinio pažangos plano strateginių tikslų, uždavinių ir poveikio rodiklių sąrašo 10.4.3 p.).

III SKYRIUS ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

Priešgaisrines gelbėjimo pajėgas (toliau – PGP) sudaro valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, savivaldybių priešgaisrinės tarnybos, žinybinės priešgaisrinės pajėgos ir savanoriškos ugniagesių organizacijos. Šiuo metu valstybinėje priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje (toliau – VPGT) įsteigtos 4 588 pareigybės, iš jų 3 933 statutinių valstybės tarnautojų pareigybės. Savivaldybių priešgaisrinėse tarnybose (toliau – SPT) yra įsteigta 2611 pareigybių, iš jų 2511 ugniagesio pareigybių ir visi darbuotojai dirba pagal darbo sutartis. Daugumoje šalies savivaldybių vykdyti gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbus padeda savanoriai ugniagesiai. Jų dalyvavimas vykdant šiuos darbus nėra nuolatinis.

2020 m. dėl žmogiškųjų išteklių stokos, vidutiniškai 81 proc. VPGT komandų ar tarnybų pamainose bei vidutiniškai 30 proc. SPT komandų pamainose, ugniagesių budėjo mažiau, negu nustato minimalūs budinčios pamainos sudėties reikalavimai. 2021 m. sausio 1 d. VPGT buvo 487 laisvos pareigybės (10.6 proc.), iš jų 433 statutinių valstybės tarnautojų pareigybių (9.4 proc.). SPT laisvų pareigybių skaičius panašus kaip VPGT.

2021 m. sausio 1 d. VPGT buvo eksploatuojama 581 transporto priemonė (neskaitant transporto priekabų), iš jų 350 pagrindinių transporto priemonių (automobilinės cisternos, automobilinės kopėčios, automobilinės platformos ir kt.) ir 231 pagalbinė transporto priemonė

(lengvieji operatyviniai, priekabos su gelbėjimo įranga, konteinerovežiai, pajėgų valdymo automobiliai ir t. t.). SPT eksploatuoja 382 automobilines cisternas.

VPGT visoje šalies teritorijoje valdo 91 pastatų kompleksą, kurie yra didžiuosiuose šalies miestuose, rajonų ir savivaldybių centruose ir didesniuose miesteliuose. Savivaldybių priešgaisrinės komandos šiuo metu turi 279 pastatus, kurie yra didesnėse savivaldybių gyvenvietėse ir miesteliuose. Dauguma šių pastatų yra savivaldybių nuosavybė.

2020 m. Lietuvoje kilo 8846 gaisrai, jų metu žuvo 95 žmonės, iš jų 2 vaikai, 142 gyventojai patyrė traumas. Palyginti su 2019 m., gaisrų sumažėjo 23,1 proc. 2019 m. kilo 11507 gaisrai, kuriuose žuvo 70 žmonių. 2020 m. 38 žmonės žuvo dėl neatsargaus rūkymo, 19 – dėl neatsargaus elgesio su ugnimi, 15 – dėl krosnių, židinių bei dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų pažeidimų, 9 – dėl elektros įrenginių, prietaisų, elektros instaliacijos gedimų, 7 – dėl pašalinio ugnies šaltinio, 3 – dėl elektros įrangos įrengimo ir eksploatavimo taisyklių pažeidimų.

Gaisrų prevencija Lietuvoje vykdoma 3 pagrindinėmis prevencijos kryptimis: 1) eksploatuojamų objektų patikrinimas, tikrinant, ar objektai atitinka teisės aktų reikalavimus priešgaisrinės saugos srityje; 2) dalyvavimas statybų užbaigimo procese, siekiant užtikrinti, kad statinys atitiktų gaisrinės saugos normatyvinius reikalavimus; 3) visuomenės informavimas priešgaisrinės saugos klausimais, priešgaisrinės saugos žinių sklaida. Vykdamas objektų planinius patikrinimus 2019 m. patikrinti 8486 objektai, 2020 m. – 7235 objektai. Nagrinėjant prašymus ir skundus 2019 m. atlikti 1053 objektų neplaniniai patikrinimai, 2020 m. – 827 objektų neplaniniai patikrinimai. 2019 m. ir 2020 m. tik 0,8 proc. tikrintinų objektų kilo gaisrai. Statybų užbaigimo procese valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnai 2019 m. dalyvavo 1277 statybų užbaigimo komisijų veikloje, 2020 – 1306 komisijų veikloje.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) pavaldus Bendrasis pagalbos centras (toliau – BPC) administruoja pagalbos skambučius numeriu 112, ir vykdo operatyvųjį priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų (toliau – PGP) valdymą visoje Lietuvos teritorijoje. Šiam tikslui yra įsteigti BPC regioniniai padaliniai Vilniuje, Klaipėdoje ir Alytuje. Pagalbos skambučio metu BPC operatoriaus surinkta informacija iškart, dar pokalbio su skambinančiu asmeniu metu, BPC informacinėje sistemoje (BPCIS) perduodama atitinkamai PGP valdymo funkcijas atliekantiems BPC darbuotojams Vilniuje, Klaipėdoje arba Alytuje, kurie aliarmuoja reikiamas PGP ir toliau atlieka jų operatyvųjį valdymą ir reagavimo koordinavimą. BPC per parą sulaukia 5,5–8 tūkst. skambučių (švenčių dienomis iki 8–13 tūkst.) ir perduoda 1,8–3 tūkst. pranešimų apie pagalbos poreikį (švenčių dienomis iki 5 tūkst.), iš kurių: policijai – 53 proc., greitosios medicinos pagalbos dispečerinėms – 41 proc., PGP – apie 4 proc., aplinkosaugos institucijoms – 1 proc. ir kitoms tarnyboms (miestų komunalinėms tarnyboms, Lietuvos automobilių kelių direkcijai ir kt.) – apie 1 proc. BPC registruoja apie 30 tūkst. PGP išvykimų per metus.

PAGD pavaldi Ugniagesių gelbėtojų mokykla (toliau – Mokykla) vykdo pirminį profesinį mokymą pagal modulines profesinio mokymo programas ir kaip vidaus reikalų profesinė mokymo įstaiga vykdo būsimų pareigūnų įvadinį mokymą ir VPGT pareigūnų ir darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą. Pagal modulines mokymo programas Mokykla vidutiniškai per metus parengia 100 ugniagesių gelbėtojų ir apie 40 BPC specialistų. Vykdydama įvadinį būsimųjų pareigūnų mokymą, Mokykla vidutiniškai per metus parengia iki 70 ugniagesių gelbėtojų, 10 BPC specialistų ir 15 valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų. Mokykloje taip pat vykdomas VPGT pareigūnų ir darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas pagal 7 neformaliojo profesinio mokymo programas ir 28 kvalifikacijos tobulinimo programas. Per metus kvalifikaciją tobulina iki 3000 VPGT pareigūnų ir

darbuotojų. Pagal patvirtintas 10 civilinės saugos įvadino mokymo ir 7 civilinės saugos tęstinio mokymo programas per metus mokymuose dalyvauja iki 800 įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovų ir atsakingų už civilinės saugos organizavimą darbuotojų. Taip pat vykdomi gaisrinės saugos ir gaisrinės saugos skatinimui skirti mokymai pagal 3 mokymo programas, kuriuose per metus mokosi virš 600 asmenų.

PAGD pavaldus PAGD Gaisrinių tyrimų centras (toliau – GTC) teikia ikiteisminio tyrimo pareigūnams tarnybinę pagalbą gaisravietėje gaisro aplinkybių tyrimo klausimais, atlieka medžiagų ar konstrukcijų gaisrinių tyrimus, plėtoja produktų ar konstrukcijų optimalaus panaudojimo galimybes mokslo-tiriamaisiais tikslais, atlieka gaisrinės technikos ir įrangos atitikties įvertinimą.

IV SKYRIUS PROBLEMOS

Siekiant tobulinti esamą PGP sistemą spęstinos problemos:

1. Nepakankamai veiksmingas gaisrų kilimo rizikos, priešgaisrinės priežiūros valdymas.
2. Tobulintinas ir derintinas VPGT ir SPT komandų tinklas (išsidėstymas) visoje Lietuvos teritorijoje, VPGT ir SPT atliekamos funkcijos ir valdymas.
3. Nepakankamas PGP aprūpinimas reikiama pažangia technika, įranga ir priemonėmis.
4. Tobulintinas darbuotojų parengimas ir kvalifikacijos tobulinimas.
5. Tobulintinas pagalbos skambučių priėmimas ir pajėgų valdymas.
6. Nepakankamai išvystyta mokslinė tiriamoji pažanga priešgaisrinės saugos srityje.
7. Neaiškus civilinės saugos funkcijų vykdymo reglamentavimas.

V SKYRIUS UŽDAVINIAI IR VEIKSMAI

Siekiant įgyvendinti numatytus tikslus bei išspręsti esamas problemas būtų siekiama:

- 1. Pirmas uždavinys. Priešgaisrinės priežiūros efektyvumo bei prevencijos veiksmingumo didinimas.**

Situacijos aprašymas: Šalyje valstybinę priešgaisrinę priežiūrą atlieka PAGD darbuotojai, kurių specializacija – vykdyti valstybinę priešgaisrinę priežiūrą. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnai, vykdydami valstybinę priešgaisrinę priežiūrą, tikrina, kaip laikomasi teisės aktuose nustatytų priešgaisrinės saugos reikalavimų, vertina objektų priešgaisrinę būklę, dalyvauja statybos užbaigimo komisijų veikloje, priimant naudoti naujus pastatus, vykdo prevencinę veiklą, informuoja šalies gyventojus priešgaisrinės saugos klausimais. 2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis šioms funkcijoms vykdyti buvo įsteigti 252 darbuotojų etatai (užimti – 203 etatai).

Įgyvendinant PAGD siekį sumažinti žuvusiųjų gaisruose asmenų skaičių, departamento direktorius 2017 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1-464 patvirtino VPGT veiklos gaires 2018–2027 metams. Šioms gairėms įgyvendinti departamento direktorius 2018 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-457 patvirtino 2019–2021 m. planuojamų vykdyti gaisrų prevencijos akcijų programą, kurioje numatytos kasmet vykdytinos prevencijos akcijos. 2019–2020 metais buvo vykdoma po 5 akcijas šalies mastu. Tačiau nors ir yra vykdomos prevencinės priemonės, tačiau nėra galimybių įvertinti jų efektyvumą, nes nėra nustatytas ir atliekamas prevencijos priemonių poveikio vertinimas.

Šalyje nėra pakankamai koordinuojamas gaisrų prevencijos organizavimas, nėra apibrėžtos institucijų, vykdančių gaisrų prevenciją, funkcijos, gaisrų prevencinė veikla nepakankamai atliekama savivaldybių lygyje, neefektyviai bendradarbiaujama tarp valstybės ir savivaldybių institucijų, neturint išvystytų šiuolaikinių technologijų, stringa efektyvus tikrintinų objektų kontrolės įgyvendinimas. O neužtikrinant objektų kontrolės nustatytu periodiškumu, laiku neįsitikinama, ar objektų valdytojai laikosi priešgaisrinės saugos reikalavimų, todėl objektuose nepakankamai valdoma gaisrų kilimo rizika.

Taip pat pažymėtina, kad sudėtingas ir didelės atsakomybės reikalaujantis valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų darbas nėra patrauklus jaunimui.

Siektinas rezultatas: Siekti, kad 2031 metais gaisruose žuvusiųjų skaičius būtų ne didesnis kaip 30 per metus.

Planuojami veiksmai:

1. Sukurti gaisrų prevencijos sistemos koncepcinį modelį, identifikuojant gaisrų prevencijos subjektus bei jų funkcijas.

2. Sukurti mechanizmą, užtikrinantį tinkamą objektų identifikavimą, priskyrimą tinkamai objektų grupei ir jų kontrolę nustatytu periodiškumu, priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimų operatyvų pašalinimą, nustatant pagrįstus pažeidimų pašalinimo terminus ir užtikrinant sankcijų, kurios atgrasytų nuo pažeidimų, taikymą.

3. Parengti rengiamų prevencinių akcijų vertinimo metodiką.

4. Stiprinti bendradarbiavimą su savivaldybių institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, bendruomene ir visuomene ir užtikrinti grįžtamojo ryšio galimybes. Planuoti, rengti ir įgyvendinti tikslinius prevencinius projektus, tik įvertinus įvykdytų gaisrų prevencijos priemonių poveikį.

5. Stiprinti bendradarbiavimą su ugdymo, švietimo įstaigomis, įvertinus ankstesnių prevencinių projektų poveikį, planuoti ir rengti efektyvesnius prevencinius švietimo renginius.

6. Rengti gyventojų mokymo medžiagą, apimančią pavojų identifikavimą ir saugios gyvensenos mokymą.

7. Sukurti motyvacines priemones valstybinės priešgaisrinės priežiūros darbuotojams, diegti pažangias metodikas, aprūpinti inovatyviomis darbo priemonėmis.

8. Diegti šiuolaikines informacines technologijas valstybinės priešgaisrinės priežiūros veikloje.

9. Inicijuoti teisės aktų pakeitimą, siekiant nustatyti administracinę atsakomybę juridiniams asmenims už priešgaisrinių saugos reikalavimų pažeidimus.

2. Antras uždavinys. Tobulinti priešgaisrinių pajėgų valdymą ir optimizuoti PGP tinklą.

Situacijos aprašymas. VPGT organizuoja šalyje valstybinės priešgaisrinės priežiūros veiklą, organizuoja gaisrų gesinimo, žmonių ir turto gelbėjimo, gaisrų padarinių mažinimo darbus ir jiems vadovauja, pagal kompetenciją vadovauja civilinės saugos sistemos veiklai, koordinuoja ekstremaliųjų situacijų prevencijos vykdymą, planuoja valstybės pasirengimą įgyvendinti civilinės saugos sistemos uždavinius ekstremaliųjų situacijų metu bei vykdo kitas funkcijas susijusias su civilinės saugos, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo darbų vykdymu. VPGT tarnybos ir komandos yra įkurtos didžiuosiuose šalies miestuose ir savivaldybių centruose bei atlieka įvairius gelbėjimo darbus,

tokius, kaip cheminių, radiacinių avarių likvidavimas, gelbėjimo darbai aukštyje, vandenyje, pramoninių avarių likvidavimas, gaisrų gesinimas ir kiti.

SPT pajėgos buvo sukurtos sovietiniais metais egzistavusių priešgaisrinių komandų, kurias privalėjo steigti kolūkiai bei tarybiniai ūkiai gaisrų gesinimo darbams kaimiškosiose vietovėse bei miesteliuose atlikti, pagrindu. Buvę komandų pastatai ir automobilinės cisternos bendromis savivaldybių ir PAGD pastangomis, vykstant privatizacijos procesui, buvo išsaugoti. Nors Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymas nustato, kad SPT gesina gaisrus ir atlieka pirminius žmonių bei turto gelbėjimo darbus, tačiau nėra apibrėžta, kokie darbai priskiriami pirminiams žmonių ir turto gelbėjimo darbams, tokiu būdu yra neaiškus VPGT ir SPT funkcijų pasiskirstymas, SPT ugniagesių, dirbančių pagal darbo sutartis, nustatytų mažesnių sveikatos būklės, fizinio ir profesinio pasirengimo reikalavimų, aprūpinimo gaisrų gesinimo ir gelbėjimo technika, įranga ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis pagrįstumas. Be to, Priešgaisrinės saugos įstatymas nustato, kad PAGD teikia SPT metodinę pagalbą ir pagal kompetenciją kontroliuoja jų pasirengimą veikti gesinant gaisrus, tačiau nėra tiksliai reglamentuotas VPGT ir SPT santykių bei bendros veiklos turinys, be to SPT yra savarankiški juridiniai asmenys ir nepavaldūs departamentui. Dėl šių priežasčių bei dėl skirtingo minėtų pajėgų statuso bei pavaldumo dažnai kyla klausimų dėl VPGT ir SPT kompetencijų bei šių kompetencijų santykio, nesklaidumų atliekant gelbėjimo darbus. Nors SPT teikia reikšmingą pagalbą atliekant pirminius gelbėjimo darbus bei gesinant gaisrus, tačiau dviejų lygių priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo sistema apsunkina galimybę bendrai veikti įvykio vietoje, pasitelkti šias pajėgas į kitas savivaldybes, užtikrinti nuolatine parengtį (kad SPT budėtų po 2 ugniagesius), perdislokuoti pajėgas, optimizuojant gaisrinių komandų tinklą (reikalingas savivaldos pritarimas), užtikrinti vienodo lygio ugniagesių kvalifikaciją, centralizuotai aprūpinti SPT technika ir įranga, (kiekviena SPT yra savarankiškas juridinis asmuo) ir t.t.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojus Priešgaisrinės saugos įstatymo pakeitimui ir poįstatyminiams teisės aktams, reglamentuojantiems savanorių ugniagesių veiklą, Lietuvoje buvo atkurta savanorių ugniagesių veikla ir SPT bei PAGD buvo įpareigoti vykdyti savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus funkcijas. Poįstatyminiais aktais apibrėžtas savanorių ugniagesių statusas ir veikla – amžiaus, sveikatos ir bendrojo fizinio parengtumo reikalavimai, mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo tvarka, su savanorio ugniagesio atlikta veikla susijusių išlaidų kompensavimo tvarka, atlyginimo už sugaištą laiką gesinant gaisrus ar atliekant gelbėjimo darbus mokėjimo sąlygos ir tvarka, taip pat savanorių ugniagesių veiklos organizatorių uždaviniai, funkcijos, teisės ir pareigos. Savanoriai ugniagesiai gali padėti gesinant gaisrus ir (ar) aktyviais veiksmais atlikti kitą visuomenei naudingą veiklą priešgaisrinės saugos srityje. Nesant šalyje savanoriškos veiklos tradicijų bei trūkstant paramos šiai veiklai pastebima, kad, savanorių ugniagesių skaičius kurį laiką nuosekliai didėjęs, neauga. Apklausos būdu buvo nustatyta, kad tokį pokytį įtakojo organizacinės, psichologinės, techninės, ekonominės priežastys. Siekiant kuo daugiau visuomenės įtraukti į savanorišką veiklą, būtina sudaryti patrauklias sąlygas. Pvz. siekti, kad buvusiems ugniagesiams ir kitiems vidaus tarnybos sistemos darbuotojams būtų sudarytos palankios sąlygos prisijungti prie savanorių ugniagesių veiklos.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 354 „Dėl Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto patvirtinimo“ nustatyta, kad pirmųjų priešgaisrinių pajėgų atvykimo į įvykio vietą miesto gyvenamosiose vietovėse laikas turi būti ne ilgesnis kaip 8 minutės, kaimo gyvenamosiose vietovėse – ne ilgesnis kaip 18 minučių. Tačiau šie Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto (toliau – Standartas) reikalavimai nėra įvykdomi 100 proc. ir Lietuvos

Respublikos teritorijoje dėl neoptimalaus PGP tinklo. Yra teritorijų, gyvenviečių, į kurias nei vienos PGP per Standarte numatytą laiką negali nuvykti į įvykio vietą. Valstybės kontrolės 2021 m. kovo 22 d. atlikto audito ataskaitoje Nr. VAE-2 pateikti duomenys skelbia, kad iš visų 103 Lietuvos miestų į 4 proc. miestų (4 iš 103) nei vienos PGP per 8 min. negali nuvykti į įvykio vietą, o iš visų 27 Vilniaus apskrities miestelių ir 32 Šiaulių apskrities miestelių (5 iš 59) į 9 proc. nei vienos PGP per 18 min. negali nuvykti į įvykio vietą. Pagrindinės priežastys, lemiančios ilgesnį nei Standarte nustatytą pajėgų atvykimo į įvykio vietą laiką, yra netinkamas pajėgų išdėstymas ir senas automobilinių cisternų parkas.

Siektinas rezultatas: Suteikta pagalba nukentėjusiems per Standarte nustatytus terminus, 100 proc.

Planuojami veiksmai :

1. Įvertinti, ar Standarte nustatyti pajėgų aprūpinimo gaisrų gesinimo ir gelbėjimo technika skaičiaus nustatymo kriterijai užtikrina pajėgų skaičiaus ir jų aprūpinimo technika poreikius ir Standarto nustatytų atvykimo į įvykio vietą laiko reikalavimus ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl Standarto keitimo.

2. Įvertinti PGP išsidėstymo (lokacijos) tinklo atitiktį Standarto reikalavimams (atsižvelgiant į Valstybės kontrolės 2021 m. kovo 22 d. atlikto audito ataskaitą Nr. VAE-2) ir sukurti vieningą priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų tinklą.

3. Reglamentuoti, kokie darbai priskiriami pirminiams žmonių ir turto gelbėjimo darbams.

4. Plėsti VPGT atliekamų gelbėjimo darbų (paslaugų visuomenei) spektrą bei tinkamai šiuos darbus reglamentuoti.

5. Vykdyti priešgaisrinių komandų specializaciją pagal veiklos pobūdį. Įgyvendinti modulių sistemą.

6. Tobulinti PGP valdymą įvykių, ekstremaliųjų įvykiu metu (nustatyti tikslų BPC ir pajėgų valdytojų santykį).

7. Visus PGP pareigūnus ir darbuotojus apdrausti profesinės veiklos civilinės atsakomybės draudimu.

8. Tobulinti ir plėtoti savanorių ugniagesių veiklą, siekti, kad kasmet ne mažiau nei 5 proc. padidėtų savanorių ugniagesių, padedančių kitoms PGP gesinti gaisrus, dalis.

3. Trečias uždavinys. Užtikrinti PGP aprūpinimą reikiama technologiškai pažangia technika ir įranga, pastatais.

Situacijos aprašymas. VPGT tikslas – greitas reagavimas į įvykius ir ekstremaliuosius įvykius bei kokybiškas gelbėjimo darbų atlikimas šių įvykių metu. Tačiau tiek reagavimo operatyvumas, tiek gelbėjimo darbų efektyvumas nėra pakankamas dėl nusidėvėjusios, ribinę būklę pasiekusios ar tinkamą darbingumą praradusios gelbėjimo technikos. Intensyviai eksploatuojant gelbėjimo techniką, jos techninė būklė blogėja, reikia vis daugiau lėšų atkuriant šios technikos darbingumą, todėl prastėja reagavimas į įvykius ir ekstremaliuosius įvykius. Iš 2021 m. sausio 1 d. VPGT eksploatuojamų 350 pagrindinių transporto priemonių (neskaičiuojant priekabų), 40 transporto priemonių (11 proc.) yra nuomojamos. 2021 m. rugsėjo mėn. VPGT buvo eksploatuojamos 229 automobilinės cisternos (25 iš jų nuomojamos) ir 52 automobilinės kopėčios ir automobilinės platformos (15 iš jų nuomojamos). 88 transporto priemonės yra senesnės nei 20 metų. Bendras VPGT eksploatuojamų automobilinių cisternų eksploatacijos amžiaus vidurkis siekia daugiau nei 15 metų ir 42 proc. VPGT turimos šios technikos yra senesnė nei 15 metų. Automobilinių kopėčių ir

automobilinių platformų eksploatacijos amžiaus vidurkis yra virš 17 metų. Net 25 proc. automobilinių cisternų ir 27 proc. automobilinių kopėčių ir automobilinių platformų yra pagamintos buvusioje Sovietų Sąjungoje ar NVS šalyse. Pagal Standartą VPGT šiuo metu trūksta 38 proc. visos Standarte nustatytos technikos, 23 savivaldybėse priešgaisrinės pajėgos visai neturi automobilinių gaisrinių kopėčių.

Dar blogesnė eksploatuojamo transporto padėtis SPT. SPT eksploatuoja 279 automobilines cisternas, iš kurių net 90 proc. yra eksploatuojamos virš 20 metų. SPT aprūpinimas technika neatitinka Standarte nustatytų minimalių reikalavimų.

PGP aprūpinimas ne tik technika, bet ir būtina įranga, priemonėmis nėra pakankamas. Jei VPGT aprūpinimą būtina įranga ir priemonėmis galima laikyti patenkinamu, nors trūksta kai kurios įrangos ir priemonių gelbėjimo darbams, ryšio priemonių, ugniagesiu aprangos, specialiosios aprangos elementų ir pan., tai SPT komandų, negalinčių iš joms skiriamų valstybės biudžeto dotacijų įsigyti ilgalaikio turto, apsirūpinimas gesinimo ir gelbėjimo įranga ir priemonėmis yra žymiai prastesnis. Kadangi SPT yra savarankiški juridiniai asmenys, nėra galimybių jų centralizuotai aprūpinti gelbėjimo technika ir įranga, nes kiekviena SPT atsako tiek už savo lėšų panaudojimą, tiek už vykdomus pirkimus. Pažymėtina, kad yra svarbu, jog PGP būtų ne tik aprūpintos gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įranga, priemonėmis ir kt., bet ir kad ši įranga, priemonės būtų tarpusavyje suderinamos, kad VPGT ir SPT ugniagesių komandos galėtų kartu atlikti gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbus, pvz.: iš patirties gesinant Alytaus gaisrą galima teigti, kad VPGT ir SPT bendri gaisro gesinimo darbai buvo apsunkinti, nes šios pajėgos turėjo skirtingų tipų gesinimo žarnas, jas buvo sudėtinga sujungti, skyrėsi jų antgaliai ir pan.

PGP nepakankamai įdiegta informacinių sistemų, skirtų tiek įstaigos administravimui (personalo, finansų, turto, dokumentų valdymui), tiek pajėgų valdymui (pajėgų iškvietimui, valdymui, ekstremaliųjų situacijų valdymui ir pan.).

Nors VPGT šiuo metu valdo 91 pastatų kompleksus, kuriuose įsikūrusios priešgaisrinės valdybos, tarnybos, komandos ir kiti padaliniai, tačiau per Nepriklausomybės metus buvo pastatyta rekonstruota ar kapitaliai suremontuota tik trečdalis turimų pastatų, bet dalį jų jau reikia vėl atnaujinti, nes neatitinka šiuolaikinių reikalavimų pastatų energetiniam efektyvumui. Būtina vietoje 6 priešgaisrinėms komandoms nuomojamų pastatų pastatyti naujus gaisrinių pastatus. Nors didmiesčiai ir kai kurie kiti šalies miestai per pastaruosius dešimtmečius smarkiai plėtėsi, juose nebuvo naujai įkurta priešgaisrinių komandų ir vien Vilniaus mieste trūksta net 4 priešgaisrinių komandų, Kaune ir Klaipėdoje – po 2, Šiauliuose – vienos.

Būtina atnaujinti didžiąją dalį SPT eksploatuojamų pastatų, nes jie neatitinka pastatų energetinio efektyvumo reikalavimų, nėra pritaikyti SPT komandų reikmėms. Nemažai SPT komandų yra įsikūrusios įvairios, tam netinkamos paskirties pastatuose (buvusiose kolūkių dirbtuvėse, sandėliavimo pastatuose ir pan.), kurių dalis patalpų buvo pritaikyta SPT komandoms.

Siektinas rezultatas:

1. 100 proc. aprūpinti PGP pagal Standarto reikalavimus.
2. 100 proc. aprūpinti PGP šiuolaikiniais, energetiškai efektyviais pastatais,

Planuojami veiksmai:

1. Atlikti gelbėjimo pajėgų, jų apsirūpinimo analizę, siekiant atitinkamai pateikti siūlymus dėl priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto tobulinimo.
2. Atnaujinti ir modernizuoti PGP gaisrų gesinimo ir gelbėjimo techniką, kad 100 proc. atitiktų nustatytus minimalius Standarto reikalavimus.

3. 100 proc. pagal nustatytus reikalavimus sukomplektuoti automobilines cisternas, t. y. aprūpinti priemonėmis ir įranga, skirta gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbams.

4. Aprūpinti VPGT šiuolaikine, pažangia ir efektyvia specialiaja ir specializuota įranga ir priemonėmis (gaisrų gesinimo ir gelbėjimo, cheminių, radiacinių avarijų likvidavimo, gelbėjimo vandenyje ir aukštyje įranga ir priemonėmis), trūkstamomis informacinėmis sistemomis.

5. Nuolat atnaujinti ugniagesių gelbėtojų asmenines apsaugos priemones pagal poreikį.

6. Įvertinti ir optimizuoti turimus technikos, įrangos ir priemonių kiekius, stiprinti eksploatacinių išlaidų kontrolę.

8. Rekonstruoti, renovuoti turimus PGP pastatus, kad jie atitiktų keliamus energetinio efektyvumo reikalavimus, optimizuoti turimus pastatų plotus.

9. Statyti ekonomiškus, optimalus dydžio, energetiškai efektyvius naujus pastatus tiek esamoms gaisrinėms perkelti, tiek naujoms gairinėms kurti.

4. Ketvirtas uždavinys. Užtikrinti PGP specialistų parengimą ir kvalifikacijos tobulinimą.

Situacijos aprašymas: Mokyklą sudaro trys skyriai: Administracinis, Mokymo ir Praktinio parengimo. Mokykla yra išdėstyta per dvi vietas: R. Jankausko g. 2, Vilnius (Mokyklos vadovybė, Administracinis ir Mokymo skyriai) ir Miško g. 7, Valčiūnų k., Juodšilių sen., Vilniaus r. Mokykla turi įrengtą praktinio mokymo pratybų lauką (toliau – poligonas), kuriame kursantams ir klausytojams galima sudaryti mokymo sąlygas, artimas realiems įvykiams, yra įrengti mokomieji pastatų maketai, sporto kompleksas, bendrabučiai. Tačiau mokymų organizavimui trūksta mokymo auditorijų ir klasių, ypač įrengtų gaisrų gesinimo taktikos, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo technikos ir įrangos, pirmosios pagalbos, BPC specialistų mokymo ir darbo vietų. Siekiant optimizuoti mokymo procesą, organizuoti PGP darbuotojų mokymą ir jų kvalifikacijos tobulinimą, būtina didinti Mokykloje dirbančių dėstytojų skaičių, pastatyti mokomąjį administracinį korpusą, trečią bendrabutį, įrengti atvirą vandens telkinį narų ir gelbėjimo darbų atlikimo mokymams nuo vandens paviršiaus. Mokyklą taip pat būtina aprūpinti moderniomis transporto priemonėmis, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įranga, siekiant kokybiškai parengti ugniagesius gelbėtojus bei tobulinti jų kvalifikaciją.

Gaisrinės saugos specialistai rengiami VGTU gaisrinės saugos universitetinėse studijose. Jiems sudarytos palankios sąlygos ir galimybės studijuoti ir dirbti VPGT.

Mokykla turi teisę mokyti pagal Ugniagesio gelbėtojo modulinę profesinio mokymo programą ir Bendrojo pagalbos centro specialisto modulinę profesinio mokymo programą. Pagal šias mokymo programas vidutiniškai per metus parengiama apie 100 ugniagesių gelbėtojų ir apie 40 bendrojo pagalbos centro specialistų. Vykdydama įvadinį būsimųjų pareigūnų mokymą Mokykla vidutiniškai per metus parengia iki 70 ugniagesių gelbėtojų, 10 bendrojo pagalbos centro specialistų ir 15 valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų. Per metus kvalifikaciją tobulina iki 3000 VPGT pareigūnų ir darbuotojų. Pagal patvirtintas 10 civilinės saugos įvadino mokymo ir 7 civilinės saugos tęstinio mokymo programas per metus šiuose mokymuose dalyvauja iki 800 įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovų ir atsakingų už civilinės saugos organizavimą darbuotojų. Pagal gaisrinės saugos mokymams ir gaisrinės saugos propagavimui skirtas 3 mokymo programas per metus UGM mokosi virš 600 asmenų.

Siektinas rezultatas: 100 proc. sukomplektuota PGP kvalifikuotais specialistais pagal Standartą,

Planuojami veiksmai:

1. Parengti ir įgyvendinti žmoniškųjų išteklių valdymo strategiją, sukurti aiškia karjeros ir skatinimo (motyvacinę) sistemą.
2. Baigti kurti Mokyklos praktinę - mokomąją bazę Valčiūnuose, Vilniaus raj., stiprinti jos struktūrą, aprūpinti naujausia technika, gaisrų ir gelbėjimo įranga.
3. Stiprinti civilinės saugos mokymą, atsižvelgiant į Astravo grėsmes.
4. Parengti reikiamą ugniagesių kiekį šalies PGP.
5. Sukurti vieningą šalies ugniagesių rengimą ir tobulinimą Mokykloje.
6. Stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą tarp užsienio šalių ir Lietuvos aukštųjų mokyklų, siekiant parengti didesnę kiekį aukštos kvalifikacijos VPGT specialistų.

5. Penktas uždavinys: BPC veiklos tobulinimas.

Situacijos aprašymas. Pagalbos skambučių priėmimui ir PGP operatyviam valdymui naudojama 2010 m. įdiegta Bendrojo pagalbos centro informacinės sistemos (toliau – BPCIS) programinė įranga „ELS Web Siveillance Command MP“, kuriai gamintojo palaikymas numatytas iki 2023 metų (pratęsimas gali būti suteiktas išimties atveju). Prognozuojama, kad BPCIS nauja programinė įranga bus įdiegta ir pradėta naudoti 2023 m. IV ketv.

Įgyvendinant 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų, būtina užtikrinti pilnavertę skubiosios pagalbos teikimą žmonėms su klausos ir regos negalia. Siekiant įgyvendinti Direktyvos 2019/882 reikalavimus ir atitiktį Europos telekomunikacijų standartizacijos instituto techninei specifikacijai ETSI TS 103 479 V1.1.1 (2019-12) „Skubiosios pagalbos komunikacijos (EMTEL); Kertiniai elementai nuo tinklo nepriklausomai prieigai prie skubios pagalbos paslaugų“ į BPCIS telekomunikacijų infrastruktūrą būtina įdiegti komponentus, užtikrinančius suderinamumą su SIP protokolu (angl. Session Initiation Protocol, SIP), kuris skirtas signalizuoti ir valdyti daugialypės terpės ryšius bei užtikrinti saugias ir patikimas SIP sąsajas su fiksuoto ir mobiliojo ryšio operatoriais.

Taip pat būtina atnaujinti dabar naudojamą automobilių automatinės pagalbos iškvietimo eCall sistemą į naują jos versiją NG eCall, kuri duomenų perdavimui iš transporto priemonės įvykio vietos naudosis LTE tinklus (4G, 5G). NG eCall užtikrins daug greitesnę ir patikimesnę automobilio būtiną duomenų rinkinį (angl. Minimum Set of Data, MSD) perdavimą į BPC. NG eCall leis perduoti ir daugialypės terpės informaciją, tokią kaip automobilio vaizdo kamerų vaizdą ar automobilio nuotolinio valdymo įrankius (pvz., aktyvuoti signalą, įjungti žibintus, atrakinti duris, išjungti variklį ir pan.).

Dirbtinio intelekto (toliau – DI) ir ypač mašininio mokymosi (toliau – MM) sprendimai yra kuriami ir apima vis daugiau gyvenimo sričių. DI ir MM gali būti pritaikyti ir naudojami BPC veikloje analizuojant didelius duomenų kiekius, vertinant galimas rizikas, padedant operatoriui atpažinti kalbą ar padedant jam kalbėtis su skambinančiuoju verčiant pokalbį realiu laiku. DI ir MM gali kur kas tiksliau ir greičiau nei žmogus išanalizuoti vaizdo ir pokalbių įrašus, juose atrasti neįprastus, žmogui kartais net nepastebimus, požymius. DI ir MM gali būti pasitelkiamas modeliuojant mokymus naujiems BPC operatoriams, tikrinant jų parengtį, vykdant jų veiklos kokybės kontrolę. Atsižvelgiant į tai tikslinga įdiegti DI ir MM priemones BPC veikloje.

Siekiant pagerinti skubiosios pagalbos paslaugų kokybę bei veiklos kokybinius rodiklius, būtina stiprinti profesinį skambučių administratorių parengimą bei kvalifikacijos kėlimą, kokybės kontrolės sistemą (įdiegti naujus technologinius sprendimus). BPC turėtų pasirengti ir gauti Europos pagalbos centrų asociacijos (toliau – EENA, www.eena.org) atitikties sertifikatą rekomenduojamam

pagalbos centrų valdymo standartui. Pats sertifikavimo procesas padėtų identifikuoti silpnesnes ir tobulintinas BPC veiklos vietas.

Siektinas rezultatas:

1. BPC ir visos skubiosios pagalbos tarnybos naudosis viena, bendra atnaujinta BPCIS, kuri užtikrins ekonomišką ir efektyvią pagalbos tarnybų pajėgų tarpusavio sąveiką.
2. BPC atitinka EENA nustatytą veiklos kokybės standartą, 100 proc.

Planuojami veiksmai:

1. Įdiegti naują BPCIS programinę įrangą ir suteikti pagalbos tarnyboms prieigas prie atnaujintos BPCIS.
2. Įdiegti SIP protokolo ir NG eCall palaikymo priemones į BPCIS.
3. Tobulinti pagalbos prašymų priėmimo ir įvertinimo procedūras, atlikti atitikties EENA pagalbos centrų valdymo standartui įvertinimo (sertifikavimo) procedūras.
4. Tobulinti BPC operatorių profesinį pasirengimą.

6. Šeštasis uždavinys. Mokslinio tiriamojo potencialo stiprinimas.

Situacijos aprašymas. GTC nėra tarpinstitucinės bendradarbiavimo platformos (tokios kaip integruota baudžiamojo proceso informacinė sistema - **IBPIS**) dalyvis, todėl, teikdamas tarnybinę pagalbą įvykio vietoje ar atlikdamas ikiteisminio tyrimo pareigūnų užduotis dėl objektų tyrimo, susiduria su situacija, kai tyrimo rezultatų nėra galimybės skubiai pateikti pareigūnams. Dalis GTC naudojamos specializuotos įrangos yra pasenusi, neatitinka šiuolaikinių standartų, keliamų analogiškomis tyrimo institucijoms. GTC, turėdamas darbuotojų kompetenciją, dėl nepakankamos bazės ir eksperimentinės įrangos trūkumo (ypač atliekant didelių mastelių konstrukcijų standartizuotus tyrimus, pvz.: natūrinių fasado sistemų iki 8 m aukščio degumo tyrimus; konstrukcijų horizontalioje padėtyje atsparumo ugniai tyrimus), neišnaudoja visų galimybių atlikti medžiagų ar konstrukcijų gaisrinių tyrimų, plėtojant produktų ar konstrukcijų optimalaus panaudojimo galimybes mokslu-tiriamaisiais tikslais. Nėra galimybės atlikti unikalių Baltijos šalyse gaisrinių tyrimų ar gaisrinės įrangos bandymų dėl ne visai pritaikytų patalpų gaisriniams tyrimams atlikti, nepilnai sutvarkytos bandymų įrangos, dėl ko bandymų metu išskiriama daug dūmų ir kitų aplinkai nedraugiškų medžiagų ir visa tai patenka į aplinką. Atliekant gaisrinės technikos ir įrangos atitikties įvertinimą, trūksta gaisrinės technikos ir įrangos (autocisternų, automobilinių kopėčių, ištraukiamų ugniagesio kopėčių, siurblių ir kt.) bandymų standų pagal galiojančias technines specifikacijas. GTC neturi galimybės išduoti e-dokumento, nes nesukurta elektroninės sertifikatų, tyrimo ar išvadų dokumentų išdavimo ir registravimo sistema, kuri apsaugotų nuo dokumentų klastojimo bei užtikrintų duomenų konfidencialumą.

Siektinas rezultatas:

1. GTC aprūpinimas moderniomis darbo priemonėmis ir įranga, 100 proc.

Planuojami veiksmai:

1. Aprūpinti GTC šiuolaikine, darbui reikalinga pažangia įranga ir priemonėmis.
2. Akredituoti GTC narius tarpinstitucinio bendradarbiavimo platformoje IBPIS.
3. Sukurti elektroninės sertifikatų, tyrimo ar išvadų dokumentų išdavimo ir registravimo sistemą.

7. Septintasis uždavinys. Civilinės saugos stiprinimas.

Nors viena iš PAGD atliekamų funkcijų yra civilinė sauga ir ši funkcija yra glaudžiai susijusi su kitomis atliekamomis funkcijomis, civilinės saugos stiprinimo klausimai šiose Gairėse nenagrinėjami, nes šiuo metu civilinės saugos srityje vykdomi šiai sričiai aktualūs ir esminiai darbai:

- įgyvendinant Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatas dėl bendros krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemos, kuri užtikrintų labiau koordinuotą ir efektyvų valstybės pasirengimą krizėms, branduolinėms ar kitoms galimoms nelaimėms, Vyriausybės darbų programoje numatytas veiksmingos krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemos sukūrimas (Ministro Pirmininko strateginis darbas), ir šiuo metu rengiami pasiūlymai, apimant ir nacionalinio lygmens ekstremaliųjų situacijų ir krizių valdymo centro steigimo klausimą, 2022 m. numatoma parengti ir priimti Civilinės saugos įstatymo ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo atitinkamus pakeitimus bei 2023 m. IV ketv. įsteigti nacionalinio lygmens ekstremaliųjų situacijų ir krizių valdymo centrą;
- Valstybės kontrolės Valdymo audito departamento auditoriai pagal Valstybės kontrolės 2021 metų veiklos planą nuo 2021-02-01 atlieka valstybinį veiklos auditą „Institucijų pasirengimas reaguoti į ekstremalias situacijas“. Audituojami subjektai – Vidaus reikalų ministerija ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Audito metu bus atlikta analizė, kaip institucijos planuoja ir vykdo prevencines priemones ir valdo pasirengimą reaguoti į ekstremalias situacijas.

Atsižvelgiant į tai, kad minėti faktoriai gali iš esmės keisti civilinės saugos funkcijų atlikimo bei jų koordinavimo modelį Lietuvoje ir atitinkamai keisti PAGD vaidmenį ir įtaką sprendžiant šalyje civilinės saugos klausimus, taip pat į tai, kad PAGD negali įtakoti nei Vyriausybės, nei Valstybės kontrolės atliekamų darbų rezultatų, šiame dokumente civilinės saugos funkcijų atlikimas nenagrinėjamas, nors jis labai susijęs su visos – tiek priešgaisrinės saugos, tiek gelbėjimo – sistemos veikimu. Nuo atitinkamų sprendimų civilinės saugos srityje atitinkamai keisis tiek PAGD, tiek šalies priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atliekamos funkcijos organizuojant ir vykdamas gelbėjimo darbus.

VI SKYRIUS GALIMOS IŠLAIDOS (FINANSINĖS PROJEKCIJOS) 2022-2031 METAMS

Uždavinys	Papildomas lėšų poreikis, tūkst. Eur 10 metų periodui	Pastabos
Pirma uždavinys. Priešgaisrinės priežiūros efektyvumo bei prevencijos veiksmingumo didinimas.	400	Priešgaisrinės akcijos visuomenei.
	2210	Valstybinės priešgaisrinės priežiūros darbuotojų aprūpinimas reikiama įranga ir priemonėmis, kvalifikacijos kėlimas.
Antras uždavinys. Tobulinti priešgaisrinių pajėgų valdymą ir optimizuoti gelbėjimo pajėgų tinklą.	149 000	1. SPT prijungimas: 1.1 v. pakeliama ugniagesio pareigine alga iki VPGT ugniagesio lygio, po 10 darbuotojų kiekvienoje komandoje, 1 proc. komandų personalo perskirstoma kitoms komandoms – papildomas poreikis po 14,9 mln. eurų kasmet.
	92 300	1.2 v. pakeliama ugniagesio pareigine alga iki VPGT ugniagesio lygio, po 10 darbuotojų kiekvienoje komandoje,

		peržiūrimas administracijos darbuotojų poreikis, 10 proc. komandų personalo perskirstoma kitoms komandoms – papildomas poreikis po 9,23 mln. eurų kasmet.
	43 000	1.3 v. pakeliama ugniagesio pareigine alga iki VPGT ugniagesio lygio, po 10 darbuotojų kiekvienoje komandoje, peržiūrimas administracijos darbuotojų poreikis, 20 proc. komandų personalo perskirstoma kitoms komandoms – papildomas poreikis po 4,30 mln. eurų kasmet.
	90 500	2. Alternatyva SPT neprijungiant: 2.1 v. paliekama ta pati ugniagesio kvalifikacija (nekeliamas darbo užmokestis, nepridedama papildomų darbų, po 10 darbuotojų komandoje, toksai pat komandų ir administracijos kiekis) - po 9,05 mln. Eurų.
	155 000	2.2. v. pakeliama ugniagesio pareigine alga iki VPGT ugniagesio lygio, po 10 darbuotojų komandoje, toksai pat komandų ir administracijos kiekis) - po 15,5 mln. Eurų .
	99 590	Siekiant pilnai sukomplektuoti budinčias pamainas reikiamu kiekiu ugniagesių ir kitų specialistų pagal Standarto reikalavimus - nuo 2,15 mln. Eurų 2022 m., proporcingai kasmet didinant po 20 proc. etatų kiekį - iki 12,88 mln. Eurų 2027 m.. Bendras papildomas etatų poreikis 714.
	2750	Ugniagesių profesinės veiklos draudimas. Numatomas visų VPGT (3000) ir SPT (2500) darbuotojų draudimas.
	25675	Ugniagesių gelbėtojų savanoriškos veiklos stiprinimas (savanorio draudimas, aprūpinimas, kompensavimas patirtų išlaidų esant 2500 savanorių).
Trečias uždavinys. Užtikrinti PGP aprūpinimą reikiama pažangia technika ir įranga, pastatais	70800	Atnaujinti VPGT transportą. (AC, automobilinės kopėčios, specializuota technika apie 30 proc.).
	42200	Atnaujinti SPT transportą (50 proc.) ir aprūpinti reikiama gaisrų gesinimo įranga, priemonėmis.
	28100	Aprūpinti VPGT būtina įranga.(automobilinių cisternose esanti įranga, įranga darbui cheminėse, radiologinėse avarijose, darbui vandenyje, aukštyje ir kt.).
	16620	Aprūpinti VPGT ugniagesius darbo priemonėmis (uniforminė apranga, specialioji apranga ir jos priedai (šalmai, ugniagesio diržai, ugniagesio batai ir t. t.)).
	84000	Atnaujinti PGP pastatus juos rekonstruojant bei statant naujus(iki 80 procentų pastatų).
Ketvirtas uždavinys. Užtikrinti gelbėtojų parengimą ir kvalifikacijos tobulinimą	6000	Pastatyti bendrabutį, administracinį pastatą, įrengti atvirą vandens telkinį.
	2600	Mokymo proceso užtikrinimui, išaugus mokymo srautams (mokymo priemonės, praktinio mokymo medžiagos, kursantų apranga, aprūpinimas ir kt..
	3500	Mokyklos aprūpinimas reikalinga įranga, technika (automobilinės cisternos, automobilinės kopėčios, gelbėjimo įranga, maketai ir kt.).

Penktas uždavinys: Bendrojo pagalbos centro veiklos tobulinimas	5000	BPC naujos IS diegimas.
	2500	SIP ir VoIP protokolų diegimas, NG eCall diegimas ir kt.
Šeštasis uždavinys. Mokslinio tiriamojo potencialo stiprinimas	5000	Gaisrinių tyrimų centro aprūpinimui būtina įranga ir priemonėmis (bandymų įranga, bandymų standai, prietaisai, specializuota įranga tyrimams ir kt. .

Pastaba. Papildomo poreikio skaičiavimuose nevertinta galima infliacija per 10 metų bei poreikiai kasdieniniai veiklai, tokiai kaip nuoseklus PGP darbuotojų darbo užmokesčio didinimas, kasmetinis vertinimas, esamos technikos, pastatų, informacinių sistemų išlaikymo brangimas ir kt.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS (ALTERNATYVA)

Atsižvelgiant į PGP pavestas užduotis, ši sistema yra sudėtinga tiek jos valdymu, tiek atliekamų funkcijų gausa ir jų sudėtingumu. Dėl tam tikrų istorinių aplinkybių PGP, be kitų pajėgų, šiuo metu sudaro valstybinės ir savivaldybių priešgaisrinės pajėgos, kurios skiriasi tiek atliekamomis funkcijomis, tiek savo pasirengimu vykdyti atitinkamus darbus. Dabar egzistuojantis šios sistemos modelis yra tobulintinas ir jį reikėtų atitinkamai keisti ieškant geriausių, racionaliausių būdų, kaip tai padaryti. Galimi keli variantai:

- palikti esamas struktūras;
- kurti vieningą priešgaisrinę gelbėjimo sistemą. Savivaldybių priešgaisrinės pajėgos prijungiamos prie Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (panaikinama 51 juridinis asmuo, peržiūrimas 51 vadovo pareigybės poreikis) bei atitinkamai pertvarkomas priešgaisrinių komandų tinklas.

Pliusai	Minusai
Iš SPT į VPGT perkeliama visi ugniagesiai didinant jų darbo užmokesčių iki VPGT lygio, perkeliama administracijos darbuotojai, kurie paskirstomi atlikti personalo, finansų bei turto valdymo funkcijas.	PAGD-ui didėja administravimo našta (reikės pareigybių PGT kuruoti SPT veiklą, reikės didinti PAGD atitinkamų skyrių darbuotojų skaičių (personalo, darbo užmokesčio, finansų, turto valdymo, planavimo, teisės ...).
Vykdomas priešgaisrinės gelbėjimo funkcijų centralizavimas, centralizuojamas vadovavimas pajėgoms, panaikinami tarpžinybiniai barjerai užtikrinant nuolatinę parengtį ir valdant gelbėjimo pajėgas incidentuose.	Dalis ugniagesių neatitiks padidėjusių reikalavimų fiziniam pasirengimui ir sveikatai, galimas ugniagesių laikinas trūkumas.
Centralizuotas aprūpinimas reikiama įranga ir technika. (vienas pirkimas vietoj 50 pirkimų).	Išauga krūvis finansų valdymui, turto valdymui, ir kt. administravimo funkcijoms, reikalingi PAGD struktūriniai keitimai su naujo (-ų) skyrių steigimu.

Centralizuotas finansų valdymas panaudojant vieningą Finansų valdymo ir apskaitos informacinę sistemą, centralizuojama personalo, turto apskaita.	Galimybė netekti savivaldybės paramos (finansavimo), kurią dabar savivalda skiria savo SPT išlaidoms (skirtingos sumos, kai kurios savivaldybės visai neskiria).
Darbuotojų kvalifikacijos suvienodinimas tarp savivaldybių (kiekvienoje jų dabar gali būti skirtingas), tiek SPT kvalifikacijos lygio kėlimas siekiant ugniagesius padaryti labiau arčiau ugniagesio gelbėtojo kvalifikacijos.	
Supaprastėja turto, įskaitant aprūpinimą gaisrine technika, įranga ir kt. procedūros. (Dabar norint atiduoti iš PAGD į SPT patikėjimo teise reikalingas LRV nutarimas, panaudos teise – reikia VRM, savivaldybės tarybos pritarimo ...) Turtas būtų perduodamas vidiniais dokumentais. Pvz., kai reikia skubiai techniką persikirstyti (sugedo AC) tarp savivaldybių būtų perduodama vidine tvarka.	
Turto, pastatų priežiūra, technikos priežiūra, darbų saugą ir t. t. vykdo kvalifikuoti darbuotojai (Dabar SPT vadas atsako už turtą, pastatus, darbų saugą ir t. t. ir gaunasi didelė atsakomybė, daug sričių ir vienam vadovui sunku kvalifikuotai jas spręsti, o sujungus su PAGD būtų pasinaudota darbuotojų specializacija. Pvz. PAGD darbuotojas (-ai) atsakingas už darbų saugą kvalifikuotai rūpinasi visų padalinių darbų sauga, įskaitant ir SPT).	
Esant SPT atskiriems juridiniams asmenims, daugelis PAGD sprendimų jiems, kaip kitai įstaigai negalioja.	
Bus galimybė SPT pajėgas aprūpinti ilgalaikiu turtu.	
Atsilaisvina administracijos patalpos savivaldybėse	
Paprastesnis pajėgų perdislokavimo, parengties užtikrinimo organizavimas.	
Galimybė suvienodinti gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įrangą ir darbus.	
Sprendžiamas KOAP aprūpinimo ir priežiūros klausimas.	

Nejungiant SPT ir toliau lieka tos pačios problemos, įskaitant lėšų trūkumas esamos struktūros išlaidoms:

Nėra vieningos savivaldybių priešgaisrinės sistemos, nes kiekviena SPT yra atskiras juridinis vienetas ir atitinkamai priima sprendimus tiek darbo organizavimo, įstaigos administravimo, tiek vykdant pavestas funkcijas.
Nėra galimybės centralizuotai, atitinkamai pigiau aprūpinti jas gelbėjimo technika ir įranga, nes kiekviena įstaiga pati savarankiškai sprendžia ūkinius - apsirūpinimo klausimus.
SPT ugniagesiais dirba daug vyresnio amžiaus darbuotojų ir yra atitinkamos sveikatos, o darbas yra pavojingas, reikalaujantis fizinės ištvermės.
SPT komandų tinklas nėra efektyvus, yra komandų kurios per metus išvyksta į įvykius vos 20 kartų. Valstybei per brangu išlaikyti tokį neefektyvų tinklą.
Nepajėgūs vykdyti gelbėjimo darbus - nepakankama kvalifikacija ir nepakankamas aprūpinimas.
Nesant centralizuotos ugniagesių mokymo ir rengimo sistemos skirtingose savivaldybėse nėra pilnavertis ugniagesių parengimas.

Tarp vykdomų VPGT ir SPT darbų šiuo metų egzistuoja skirtumai.

PGP ATLIEKAMI GAISRŲ GESINIMO IR KITI GELBĖJIMO DARBAI (SKIRTUMAI TARP VPGT IR SPT)	
VPGT	SPT
Gaisrų gesinimas	
Žmonių, kurių gyvybei, sveikatai dėl gaisro kilo pavojus ir jie negali savarankiškai palikti grėsmės vietos, turto (taip pat gyvūnų) gelbėjimas.	Gaisrų gesinimas ir pirminiai žmonių bei turto gelbėjimo darbai.
Pagalba gyventojams	
Gamtinio, techninio įvykio, sukėlusio pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai ir turtui (taip pat gyvūnams) likvidavimas, padarinių šalinimas, naudojant gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemones ir gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įrangą.	Kitų steigėjo ar jo įgalioto asmens pavestų darbų, gelbėjant žmonių gyvybę, sveikatą, turtą, vykdymas.
Pavojingų cheminių medžiagų lokalizavimas	
Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų, patenkančių į aplinką ir keliančių grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, aplinkai, lokalizavimo darbai.	Darbų nevykdo.
Radioaktyviųjų medžiagų lokalizavimas	
Darbai, susiję su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių, branduolinių medžiagų lokalizavimu.	Darbų nevykdo.
Gelbėjimas transporto įvykio metu	
Nukentėjusiojo (-ių) transporto priemonės (-ių) įvykio metu būklės stabilizavimas, jo (jų) išlaisvinimas, pirmosios pagalbos suteikimas.	Darbų nevykdo.
Darbai aukštyje, gilyje	
Kurių metu būtina gelbėti žmonių gyvybę, sveikatą, naudojant gelbėjimo darbams aukštyje skirtą aukštalipių įrangą.	Darbų nevykdo.
Gelbėjimo darbai vandenyje	

Skęstančiųjų gelbėjimas, pagalba teikimas skęstantiesiems vandenyje.	Darbų nevykdo.
Paieškos ir gelbėjimo darbai griuvėsiuose	
Veiksmai statinių, konstrukcijų ar įrenginių griūčių metu, kuriais siekiama pasitelkus įrangą išgelbėti žmones, suteikti jiems pirmąją pagalbą.	Darbų nevykdo.
Pagalba kitoms pajėgoms	
Teikiančioms pagalbą gyventojams, kai yra iškilęs tiesioginis pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai ir turtui, naudojant turimas transporto priemones ir įrangą.	Kitų steigėjo ar jo įgalioto asmens pavestų darbų, gelbėjant žmonių gyvybę, sveikatą, turtą, vykdymas.
Narų veikla	
Kai naudojama nardymo įranga.	Darbų nevykdo.

Kitas svarbus aspektas yra ugniagesių savanorių veikos skatinimas. Nors šią veiklą yra bandoma vystyti, tačiau neturint gilių savanoriškos veiklos tradicijų šalyje, nesant atitinkamų motyvacinių priemonių ji vystoma nepakankamai efektyviai. Būtina keisti teisinį šios veiklos reglamentavimą ir sudaryti sąlygas savanorių ugniagesių veiklos tobulinimui siekiant:

- įstatymo lygmenyje savanoriškos veiklos organizavimą apibrėžti kaip teisę;
- keičiant savanorišką veiklą reglamentuojančius teisės aktus palengvinti tapimo savanoriu ugniagesiu procesą bei dalyvavimą pačioje veikloje;
- apibrėžti vieną savanoriškos veiklos organizatorių koordinatorių (organizacija), suvienodinti santykių reguliavimą;
- sukurti bendrą informacinį lauką (socialinė media, internetinis puslapis);
- sukurti vieningą savanorių ugniagesių iškvietimo sistemą;
- sukurti nuotolinę savanorių ugniagesių mokymosi programą;
- parengti savanorio ugniagesio minimalaus aprūpinimo priemonių sąrašą;
- praplėsti savanoriams ugniagesiams mokamo išlaidų kompensavimo teisinį reglamentavimą;
- savivaldybių lygmenyje mokestinėmis lengvatomis skatinti savanorius ugniagesius bei darbdavius, pas kuriuos dirba savanoriai ugniagesiai, kad jie būtų suinteresuoti tokiais turėti;
- skatinti Jaunųjų ugniagesių būrelių veiklą;
- pritraukti savanoriais ugniagesiais pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjus.

VIII SKYRIUS ĮGYVENDINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

Gaires pagal kompetenciją įgyvendina PAGD ir jam pavaldžios įstaigos ir jų įgyvendinimo stebėseną atlieka PAGD.